2021. október 20., szerda

P9_TA(2021)0426

Az euróövezet 2021. évi foglalkoztatási és szociálpolitikája

Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása az euróövezet 2021. évi foglalkoztatás- és szociálpolitikájáról (2021/2062(INI))

(2022/C 184/02)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság „2021. évi gazdaságpolitikai koordináció: a Covid19 leküzdése, a helyreállítás támogatása és gazdaságunk korszerűsítése” című, 2021. június 2-i közleményére (COM(2021)0500),

— tekintettel a Bizottság által az európai szemeszter 2021. tavaszi csomagja keretében, az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdésével összhangban elkészített együttes jelentésre (COM(2021)0529),

— tekintettel a Bizottság által 2021. május 12-én közzétett 2021. tavaszi európai gazdasági előrejelzésre ([1]),

— tekintettel az OECD Economic Outlook (Gazdasági kilátások) című kiadványára, 2021. évi kötet, 1. kiadás: előzetes változat ([2]),

— tekintettel a portói szociális kötelezettségvállalásra, amelyet a Tanács portugál elnöksége, a Parlament elnöke, valamint a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek képviselői írtak alá ([3]),

— tekintettel az Európai Tanács által jóváhagyott, 2021. május 8-i Portói Nyilatkozatra ([4]),

— tekintettel a Parlamentnek a Bizottság és a Tanács folyamatban lévő, a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre vonatkozó értékelésével kapcsolatos véleményéről szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel a 2021. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról szóló, 2020. szeptember 17-i bizottsági közleményre (COM(2020)0575),

— tekintettel a Bizottság 2021. évi együttes foglalkoztatási jelentésére, amelyet a Tanács 2021. március 9-én fogadott el ([6]),

— tekintettel a szociális jogok európai pilléréről szóló, 2017. január 19-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel a szociális jogok európai pillérére,

— tekintettel a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. január 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0014),

— tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére,

— tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),

---

([1]) https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_en
([2]) https://www.oecd-ilibrary.org/sites/edfbca02-en/index.html?itemId=/content/publication/edfbca02-en
([3]) https://www.2021portugal.eu/en/porto-social-summit/porto-social-commitment
([4]) https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/
([5]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0288.
([6]) https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=9834
([7]) HL C 242., 2018.7.10., 24. o.

2021. október 20., szerda

— tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([8]) (RRF rendelet),

— tekintettel a Régiók Bizottsága megbízásából készült, „A partnerség és a többszintű kormányzás elveinek alkalmazása a kohéziós politika 2021–2027 közötti programozási időszakában” című jelentésre ([9]),

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. május 31-én tartott, az európai szemeszterről szóló éves konferenciájára ([10]),

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „A szervezett civil társadalom bevonása a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe – Mi működik és mi nem?” című, 2021. februári állásfoglalására ([11]),

— tekintettel az Európai Unió Tanácsának elnöksége, az Európai Bizottság és az európai szociális partnerek által tett, „A szociális párbeszéd új kezdete” című, 2016. évi nyilatkozatra,

— tekintettel az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound) „Covid19: következmények a foglalkoztatásra és a munkára” című, 2021. március 23-i tanulmányára ([12]),

— tekintettel az Eurofound „Élet, munka és a Covid19 – A mentális egészség és a bizalom csökkenése az EU-ban” című, 2021. áprilisi tanulmányára ([13]),

— tekintettel az Európai Számvevőszék „A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése az uniós költségvetésben: a szavak után eljött a tettek ideje” című, 10/2021. sz. különjelentésére ([14]),

— tekintettel a Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság tartós ápolás-gondozásról szóló, 2021. évi jelentésére ([15]),

— tekintettel az Európai Számvevőszék „Köz-magán társulások az Európai Unióban: széles körben tapasztalhatóak hiányosságok, kevés előny valósult meg” című, 09/2018. sz. különjelentésére ([16]),

— tekintettel Olivier De Schutternek, a mélyszegénységgel és az emberi jogokkal foglalkozó különleges ENSZ-előadónak az uniós intézményeknél tett, 2020. november 25. és 2021. január 29. közötti látogatását követő jelentésére ([17]),

— tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,

— tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0274/2021),

A. mivel a Covid19-válság jelentős, de aránytalan hatást gyakorolt és fog továbbra is gyakorolni a különböző tagállamokra, társadalmi csoportokra, ágazatokra és régiókra, és Unió-szerte a szegénység szintjének növekedéséhez vezet; mivel a legsúlyosabb hatást a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévőkre gyakorolta; mivel a válság megrendítő hatással volt a különböző veszélyeztetett csoportokra és példátlan kihívást jelentett az idősgondozással foglalkozó munkavállalók számára; mivel a válság – a férfiakhoz képest – a nőket, a fiatalokat, az alacsony képzettségű munkavállalókat, a migránsokat, a fogyatékossággal élő személyeket, a hátrányos helyzetű embereket, az időseket, a határozott idejű szerződéssel rendelkezőket vagy más atipikus foglalkoztatási formákban foglalkoztatottakat, továbbá az önfoglalkoztatókat is aránytalanul súlyosan érintette; mivel súlyosan érintett bizonyos vállalkozásokat, különösen a kis- és középvállalkozásokat (kkv-kat) és a mikrovállalkozásokat;

([8]) HL L 57., 2021.2.18., 17. o.
([9]) https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Partnership_2021.pdf
([10]) https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/european-semester-annual-conference-2021
([11]) https://www.eesc.europa.eu/en/sections-other-bodies/other/ad-hoc-group-european-semester/civil-society-and-recovery-and-resilience-plans
([12]) https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life
([13]) https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2021/living-working-and-covid-19-update-april-2021
([14]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_HU.pdf
([15]) https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8396
([16]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_09/SR_PPP_HU.pdf
([17]) https://undocs.org/A/HRC/47/36/Add.1

B. mivel a Bizottság 2021. tavaszi európai gazdasági előrejelzése ([18]) szerint az EU gazdasága 2021-ben 4,2 %-kal, 2022-ben pedig 4,4 %-kal fog növekedni; mivel az előrejelzések szerint 2021-ben 7,6 %-os, 2022-ben pedig 7 %-os lesz az EU-ban a munkanélküliségi ráta; mivel ezek a ráták továbbra is magasabbak a válság előtti szintnél;

C. mivel a koronavírus-járvány a gazdaság 2020-ban tapasztalt 6,1 %-os zsugorodása miatt történelmi mértékű sokkot jelentett az európai gazdaságok számára; mivel noha a vállalkozások és a fogyasztók alkalmazkodtak a körülményekhez, hogy jobban boldoguljanak a korlátozó intézkedések közepette, egyes ágazatok – például az idegenforgalom és a személyes szolgáltatások – továbbra is nehéz helyzetben vannak;

D. mivel az életkoron alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem és a rendes nyugdíjkorhatáron túli önkéntes munkavállalást illetően az idősebb polgárok előtt álló akadályok felszámolása fontos az aktív időskor és a generációk közötti nagyobb szolidaritás szempontjából;

E. mivel a Covid19-válság alatt az európai társadalmakon belüli egyenlőtlenségek növekedése veszélyes társadalmi tendenciákat gyorsított fel, amelyek a megosztottság, a stressz és a kiábrándultság légkörét idézhetik elő, ami ahhoz vezet, hogy a társadalom minden tagjának – nem csak a nélkülözőknek – csökken a jólléti szintje; mivel az egyenlőtlenségek csökkentése alapvető előfeltétele a fenntarthatóság és a jóllét megvalósításának mindenki számára, mivel az egyenlőtlenségek káros hatással vannak a társadalmak általános teljesítményére az olyan kulcsfontosságú jólléti mutatók tekintetében, mint a mentális és fizikai egészség, a demokratikus intézményekbe vetett bizalom, valamint a társadalmi béke és biztonság; mivel a szociális védelmi rendszerek számára nagy kihívást jelent, hogy enyhítsék a válság társadalmi hatásait, valamint mindenki számára biztosítsák a tisztességes életkörülményeket és az alapvető szolgáltatásokhoz, például az egészségügyhöz, az oktatáshoz és a lakhatáshoz való hozzáférést;

F. mivel a 2021. május 7–8-án tartott portói szociális csúcstalálkozón az EU vezetői elismerték, hogy a szociális jogok európai pillére a helyreállítás alapvető eleme, és a Portói Nyilatkozatban kihangsúlyozták aziránti elkötelezettségüket, hogy uniós és nemzeti szinten tovább mélyítsék a pillér végrehajtását;

G. mivel a fiatalokat érintette a legsúlyosabban a foglalkoztatás visszaesése ([19]), valamint a képzési, illetve gyakornoki lehetőségek hiánya miatt számos lehetőségtől elestek; mivel egyes tagállamokban a bizonytalan foglalkoztatási körülmények között dolgozó munkavállalók különösen ki vannak téve a munkahelyek világjárvány miatti megszűnésének, és nem részesülnek megfelelő szociális védelemben; mivel több beruházásra van szükség a megfizethető, hozzáférhető, inkluzív és magas színvonalú szakképzés terén, hogy mindenki rendelkezzen a megfelelő kompetenciákkal és képesítésekkel, többek között a zöld és digitális átálláshoz szükséges kompetenciákkal és képesítésekkel; mivel az egyik fő prioritás annak elkerülése, hogy kialakuljon a fiatalok újabb „elveszett generációja”; mivel a generációk közötti egyenlőtlenségeket növelő szakpolitikák befolyásolják jóléti rendszerünk fenntarthatóságát, valamint demokráciáink működését;

H. mivel a munkaerőpiac digitalizációja lehetőséget jelent, és ki kell használnunk ennek előnyeit, ugyanakkor biztosítanunk kell, hogy a távmunka és a munkaidő rugalmassága ne vezessen a munkavállalók jogainak megsértéséhez;

I. mivel kritikus fontosságúak lesznek a csökkentett munkaidős foglalkoztatási rendszerek, amelyek válság esetén aktiválhatók, és amelyek lehetővé teszik a gazdaságok és az emberi erőforrások strukturális kiigazítását; mivel a szociális partnerek erőteljes bevonása megakadályozná a jogosultsággal kapcsolatos nem várt kirekesztést; mivel ezek a munkahelymegtartó programok továbbra is tompították a munkaerőpiaci fejleményeket, és a legutóbbi kijárási korlátozásokra reagálva a becslések szerint 2021 februárjában a munkaerő 5,6 %-át fedték le, ami növekedést jelent a 2020. októberi 5 % körüli értékhez képest ([20]);

J. mivel a világjárvány egyértelműen rámutatott az integrált ellátás fontosságára, amely az egész életciklusban átívelő minőségi szolgáltatások nyújtására összpontosít, és különös figyelmet fordít a gyermekek, a fogyatékossággal élők, a veszélyeztetett személyek és az idősek ellátására; mivel a kijárási korlátozások idején a nők végezték a nem fizetett

([18]) https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_en
([19]) https://www.eurofound.europa.eu/nb/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life
([20]) https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/html/eb202103.en.html

munka nagy részét, annak ellenére, hogy a férfiak nagyobb mértékben vették ki a részüket a házimunkából, mint korábban ([21]) (a nők heti 18,4 órát fordítottak főzésre és házimunkára, míg a férfiak 12,1 órát töltöttek ilyen munkával, szemben a világjárvány előtt a nők által az ilyen feladatokra fordított 15,8 órával, illetve a férfiak által ezekre fordított 6,8 órával); mivel a válság – többek között a világjárványból eredő hatalmas munkaterhelés és mentális stressz miatt ([22]) – súlyosbította az egészségügyi és ellátási ágazatban a beruházások és/vagy a demográfiai változásokra való felkészülés hiánya miatt egyes tagállamok által már a világjárvány előtt tapasztalt munkaerőhiányt ([23]); mivel az egészségügyi és szociális szolgáltatások terén a szociális partnerek a reziliencia és a felkészültség biztosítása érdekében számos fejlesztést szorgalmaznak az egészségügyi ellátással és a szociális gondozással kapcsolatban ([24]);

K. mivel az Európai Számvevőszék rámutatott, hogy az EU költségvetési ciklusa nem vette megfelelően figyelembe a nemek közötti egyenlőséget; mivel a Számvevőszék azt ajánlotta a Bizottságnak, hogy vizsgálja meg, hogy a tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési tervei foglalkoznak-e a nemek közötti egyenlőséggel, és tegyen jelentést erről; mivel a Next Generation EU a zöld és digitális átállásra irányul, és elsősorban a férfiak által dominált ágazatokat és szakmákat érinti;

L. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szociális dimenzióját illetően az eszközről szóló rendelet általános célként tűzi ki az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának előmozdítását a tagállamok rezilienciájának, válsághelyzetekre való felkészültségének, alkalmazkodóképességének és növekedési potenciáljának javítása, a válság társadalmi és gazdasági hatásainak enyhítése, a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához és a felfelé irányuló társadalmi konvergenciához való hozzájárulás, a fenntartható növekedés helyreállítása és ösztönzése, valamint a magas színvonalú munkahelyteremtés előmozdítása révén;

M. mivel a digitalizációhoz és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez hasonló globális kihívások a Covid19-válságtól függetlenül továbbra is fennállnak és igazságos átmenetet tesznek szükségessé annak érdekében, hogy senki se maradjon le; mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) legutóbbi jelentése szerint az éghajlatváltozás, a globális felmelegedés és a biológiai sokféleség csökkenése exponenciálisan gyorsul; mivel az uniós polgárok és munkavállalók a korábban tapasztaltaknál intenzívebben és gyakrabban érzik az éghajlatváltozás és a szélsőséges időjárási események következményeit; mivel a 2030-ig elérendő dekarbonizációs célokat megnövelték, hogy 2050-re megvalósuljon a karbonsemlegesség; mivel az éghajlatváltozással kapcsolatos fokozott mérséklési és alkalmazkodási erőfeszítések az európai és nemzeti gazdaságok és munkaerőpiacok mélyreható átalakítását teszik szükségessé;

N. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz egyedi célkitűzése az, hogy a tagállamoknak pénzügyi támogatást nyújtson a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveikben a reformokra és beruházásokra vonatkozóan meghatározott mérföldkövek és célok megvalósítása céljából; mivel ez azt jelenti, hogy a tervekben szereplő valamennyi intézkedésnek (beleértve a digitális és zöld beruházásokat) és az elfogadott reformoknak hozzá kell járulniuk a szociális jogok európai pillére elveihez, a minőségi munkahelyek teremtéséhez és a felfelé irányuló társadalmi konvergenciához; mivel azok az intézkedések, amelyek nem járulnak hozzá e szociális célkitűzésekhez, nincsenek összhangban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet követelményeivel;

O. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet 17. cikkének (3) bekezdése szerint a nemzeti terveknek összhangban kell lenniük az európai szemeszter keretében meghatározott releváns országspecifikus kihívásokkal és prioritásokkal, valamint az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló legutóbbi tanácsi ajánlásban azon tagállamok tekintetében azonosított kihívásokkal és prioritásokkal, amelyek pénzneme az euró;

P. mivel a társadalmilag fenntartható reformok a szolidaritáson, az integráción, a társadalmi igazságosságon, a javak igazságos elosztásán, a nemek közötti egyenlőségen, a mindenki számára hozzáférhető jó minőségű közoktatási rendszeren, a jó minőségű foglalkoztatáson és a fenntartható növekedésen alapulnak – ez az a modell, amely biztosítja az egyenlőséget és a szociális védelmet, megerősíti a veszélyeztetett csoportok társadalmi szerepvállalását, javítja a részvételt és a polgári szerepvállalást, és javítja az életszínvonalat mindenki számára;

([21]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework
([22]) https://www.fes.de/en/politik-fuer-europa/on-the-corona-frontline
([23]) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/22189434-395d-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en
([24]) https://www.epsu.org/sites/default/files/article/files/Position%20of%20EPSU%20on%20lessons%20learnt_final.pdf

Q. mivel a Covid19 válság felgyorsította az európai és a nemzeti gazdaságok digitális átállását és az új munkamódszerek kialakulását; mivel a digitalizációnak, a robotizációnak, az automatizálásnak és a mesterséges intelligenciának a munkavállalók és a társadalom javát kell szolgálnia a munkakörülmények és az életminőség javítása, a munka és a magánélet közötti megfelelő egyensúly biztosítása, jobb foglalkoztatási lehetőségek megteremtése és a társadalmi-gazdasági konvergenciához való hozzájárulás révén;

1. emlékeztet arra, hogy a Szerződések értelmében az Uniónak Európa fenntartható fejlődéséért kell munkálkodnia, amely a kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen és árstabilitáson, a teljes foglalkoztatottságot, az egészséges és biztonságos munkakörnyezetet és -feltételeket és a társadalmi haladást célul kitűző, magas versenyképességű szociális piacgazdaságon, a környezet minőségének magas szintű védelmén és javításán, a tudományos és technológiai fejlődés előmozdításán, a szegénység és az egyenlőtlenségek, és a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés elleni küzdelmen, a felfelé irányuló társadalmi konvergencia, a társadalmi igazságosság és védelem, a nők és férfiak közötti egyenlőség, valamint a nemzedékek közötti szolidaritás előmozdításán, továbbá a gyermekek és a fogyatékossággal élő személyek jogainak védelmén alapul; ragaszkodik ahhoz, hogy ezek a célok legyenek az EU hosszú távú fenntartható növekedési stratégiájának átfogó prioritásai, összhangban az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival, valamint a szociális jogok európai pillérével és a zöld megállapodással, továbbá hogy támasszák alá a tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveit; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai szemeszter igazodjon ezekhez a célokhoz és stratégiákhoz, és ezáltal váljon valóban átfogó eszközzé;

2. felhívja a tagállamokat, hogy használják ki teljes mértékben az általános mentesítési rendelkezés, az új többéves pénzügyi keret és a Next Generation EU lehetőségeit azon vállalatok támogatására, amelyek nehézségekkel és likviditási problémákkal küzdenek, különös tekintettel a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférésének javítására, az EU területén belül dolgozó alkalmazottak munkahelyeinek és munkakörülményeinek védelmére, valamint a vállalkozások és munkavállalók támogatására a zöld és digitális átállás során;

3. kiemeli, hogy a gazdaságpolitika nem elemezhető pusztán makrogazdasági szempontból, a növekedés, az adósság, a hiány és a foglalkoztatási ráta hagyományos mutatóira összpontosítva, és hogy a gazdaságpolitikának foglalkoznia kell a hosszú távú gazdasági és társadalmi egyensúlyhiányok kiváltó okaival; kitart amellett, hogy az európai szemeszternek integrált megközelítésen kell alapulnia, egyenlő jelentőséget tulajdonítva a gazdasági, szociális és környezetvédelmi politikáknak; úgy véli, hogy az éghajlat-politikáknak is kiemelt szerepet kell biztosítani; kéri, hogy az európai szemeszter biztosítsa a tagállamok közötti koordinációt, biztosítva, hogy a tagállamok ugyanabba az irányba mozduljanak el a klímasemleges és digitálisabb gazdaság felé, senkit sem hagyva hátra, valamint elősegítve a strukturális változást a társadalmi haladás, a fenntartható fejlődés és a jóllét érdekében; hangsúlyozza, hogy fontos szem előtt tartani a gazdaságpolitika hatásait a negatív társadalmi következmények, valamint a társadalmi kohézióra – többek között számos kiszolgáltatott csoportra – és ezáltal demokráciáinkra és az európai projektre gyakorolt negatív hatások megelőzése érdekében;

4. üdvözli az uniós vezetők elkötelezettségét a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és a 2030-ig elérendő három új kiemelt uniós cél mellett; felhívja a Bizottságot, hogy konkrét lépések és eredmények révén biztosítsa a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv időben történő és szigorú végrehajtását, valamint biztosítsa, hogy minden javaslatot megfelelően teljesítsenek és hogy azok érjék el céljukat; kéri, hogy a mutatók fedjék le a világjárvány gazdaságra, foglalkoztatásra és egészségügyre gyakorolt hatásaiból eredő társadalmi kockázatokat, valamint azokat a társadalmi kockázatokat, amelyeket a zöld és digitális átalakulás okozhat az emberek és a munkavállalók számára; megjegyzi, hogy a fenntartható fejlődési célok figyelemmel kísérése és az új szociális eredménytábla biztosítja e kockázatok átfogóbb nyomon követését, de nem nyújt egyértelmű célértékeket az uniós fellépés hatásainak méréséhez; támogatja az erős, fenntartható és inkluzív gazdasági és társadalmi helyreállítást és modernizációt célul kitűző nagyratörő menetrendet, amely együtt jár az európai szociális modell megerősítésével, hogy mindenki részesülhessen a zöld és digitális átállás előnyeiből és méltó életet élhessen; felhívja a tagállamokat, hogy tűzzenek ki ambiciózus nemzeti célokat, amelyek megfelelően figyelembe veszik az egyes országok kiindulási helyzetét, és megfelelő hozzájárulást jelentenek az európai célok eléréséhez;

5. felhívja a Bizottságot, hogy vonja le a tanulságokat ebből a válságból, és munkálkodjon egy tökéletesített fenntartható kormányzási struktúra megvalósításán az EU-ban, amely a szolidaritáson, a társadalmi igazságosságon és integráción, a javak igazságos elosztásán, a nemek közötti egyenlőségen, a minőségi közszolgáltatásokon, többek között az egyetemes és magas színvonalú közoktatási rendszereken, a minőségi foglalkoztatáson és a fenntartható növekedésen alapul; felhívja a Bizottságot, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vonatkozó döntés meghozatala előtt ne csak a gazdaság állapotának mennyiségi kritériumokon alapuló átfogó értékelését vegye fontolóra, hanem egy olyan értékelést is, amely megfelelően tükrözi a mögöttes egyenlőtlenségeket, valamint az érintett tagállamok foglalkoztatási, szociális és egészségügyi helyzetét; úgy véli, hogy az uniós gazdasági kormányzási keretrendszer áttekintésének lehetőleg az általános mentesítési rendelkezés deaktiválása előtt meg kellene történnie;

2021. október 20., szerda

6. emlékeztet arra, hogy bizonyos, a 2008-as pénzügyi és gazdasági válság kezdetén hozott politikai döntések és kidolgozott költségvetési politikák ahhoz vezethettek, hogy az egészségügyi és szociális rendszerek egyes tagállamokban nem voltak megfelelően felkészülve a világjárványra; hangsúlyozza, hogy további kritériumokra van szükség, különösen olyanokra, amelyek figyelembe veszik a fenntartható köz-, szociális és környezetvédelmi beruházások szükségességét, a köz- és a magánszféra gazdasági tevékenységét, valamint a szociális jogok európai pillére végrehajtásának irányába tett társadalmi előrehaladást a tagállamokban; úgy véli, hogy pusztán a válság előtti gazdasági tevékenységi szintek elérése nem feltétlenül elegendő a fenntartható fellendülés megszilárdításához; hangsúlyozza, hogy a jelenleg rendelkezésre álló eszközök nem feltétlenül elegendőek a gazdasági stagnálás, a növekvő egyenlőtlenségek, valamint a társadalmi és területi különbségek kockázatának leküzdéséhez;

7. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány hatással volt az EU-ban mindenki jóllétére, és különösen a lakosság kiszolgáltatott csoportjaira; emlékeztet arra, hogy a Bizottság elnöke elkötelezte magát amellett, hogy a fenntarthatóságot, a társadalmi befogadást és a polgárok jóllétét helyezi az EU gazdasági stratégiájának középpontjába ([25]); úgy véli, hogy ez alapvető fontosságú ahhoz, hogy Európa továbbra is a világ legfejlettebb jóléti rendszereinek hazája legyen, valamint az első klímasemleges kontinenssé, és az innováció, valamint a versenyképes vállalkozások dinamikus központjává váljon; emlékeztet arra, hogy az elmúlt évtizedben mélyültek a tagállamok közötti és a tagállamokon belüli társadalmi, gazdasági és területi egyenlőtlenségek; felhívja a Bizottságot, hogy a szemeszter keretében végzett elemzésébe építse bele a társadalmi és környezeti egyenlőtlenségek elemzését is; felkéri a tagállamokat, hogy vegyenek részt az uniós költségvetési szabályok felülvizsgálatában a fenntartható szociális és növekedésösztönző beruházások ösztönzése érdekében, ugyanakkor megőrizve a fenntartható államháztartást és a szilárd jóléti rendszereket;

8. megismétli a tagállamok szociális védelmi rendszerei megfelelőségének és fenntarthatóságának fontosságát; felhívja a figyelmet a G20-ak 2021. július 9–10-i közleményére és a G20-csoportnak a hatékony globális minimumadó iránti elkötelezettségére, ahogyan azt az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív kerete 2021. július 1-jei, „A gazdaság digitalizációjából eredő adókihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldásra vonatkozó nyilatkozat” című dokumentumában megfogalmazták; várakozással tekint a Bizottság arra vonatkozó javaslata elé, hogy hogyan ültethető át a nemzetközi egyezmény az uniós jogba, az agresszív adótervezés elkerülése, valamint az EU-ban a középosztály és a munkavállalók számára a méltányosság biztosítása érdekében;

9. elismeri, hogy az alapvető szolgáltatásokhoz – úgymint víz- és energiaellátáshoz – való hozzáférés kritikus fontosságú a társadalmi befogadás és az alapvető higiéniai feltételek biztosításához; támogató intézkedésekre szólít fel az alapvető szolgáltatásokhoz való inkluzív és megfizethető hozzáférés biztosítása érdekében a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv végrehajtása keretében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy terjesszenek elő konkrét javaslatokat az energiaszegénység problémájának megfelelő kezelésére a zöld megállapodás célkitűzései keretében, és értékeljék az energiapiacokat annak érdekében, hogy elkerüljék az emelkedő energiaáraknak a kkv-k versenyképességére és a háztartásokra gyakorolt negatív hatásait;

10. kiemeli, hogy a munkát terhelő adók jól megtervezett rendszerei elengedhetetlenek a munkavállalók kockázatokkal és betegségekkel szembeni magas szintű védelmének, valamint az öregségi nyugdíjaknak a biztosításához; úgy véli, hogy az adórendszereket úgy kell kialakítani, hogy azok csökkentsék az egyenlőtlenségeket, mozdítsák elő a méltányosságot és védjék a háztartásokat, továbbá kiegyensúlyozottnak kell lenniük a rendszerek méltányosabbá és hatékonyabbá tétele érdekében; hangsúlyozza, hogy az állami bevételeket fel lehetne használni a kulcsfontosságú prioritások finanszírozására és a tagállamok költségvetési kihívásainak kezelésére, és hozzájárulhatnának az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságához, többek között az egészségügyi és szociális védelmi rendszerek lefedettségének és mindenki számára való megfelelőségének megerősítése, valamint hosszú távú finanszírozásuk biztosítása révén; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a tagállamokon belüli gazdasági egyenlőtlenségek csökkentése és az adóbevételek beszedésének javítása érdekében hozzanak valódi intézkedéseket az adókikerülés és az adócsalás elleni fellépés céljából;

11. kiemeli annak fontosságát, hogy a szociális célkitűzéseket, a társadalmi haladást, a jóllétet és a fenntarthatóságot jobban integrálják valamennyi uniós szakpolitikába, különösen az uniós költségvetési tervezésbe, ezáltal biztosítva a közkiadások és -beruházások összhangját a szociális és környezetvédelmi célokkal, és megvizsgálva a költségvetési döntések lehetséges társadalmi hatásait; felhívja a Bizottságot, hogy építse be a fenntarthatóságot és a jóllétet az éves fenntartható növekedési stratégiába és az országspecifikus ajánlásokba, és hogy hatásvizsgálatában helyezze előtérbe az uniós szakpolitikai intézkedések társadalmi hatását; hangsúlyozza, hogy az európai szemeszter folyamatán belül meg kell erősíteni az átfogó és integrált keretet, különös figyelmet fordítva a társadalom legsérülékenyebb és leginkább marginalizált csoportjaira;

([25]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_19_6770?utm_campaign=58ca6a2173a6a3222e01b7f2&utm_content=5df9bbf40f09e4000147a897&utm_medium=smarpshare&utm_source=generic

12. hangsúlyozza, hogy a Covid19-válság hiányosságokra mutatott rá a szociális védelemhez való hozzáférésben, kiemelve a nagyobb reziliencia előmozdításának fontosságát, például a minimumjövedelem-rendszerek és a nyugdíjak megfelelőségének és hatályának javítása, és a jogosultsági feltételek könnyítése révén;

13. aggodalmát fejezi ki a világjárványból eredő túlzott eladósodottság és annak gazdasági és társadalmi következményei miatt, és hangsúlyozza, hogy az embereket és a kkv-kat meg kell védeni a túlzott eladósodás csapdájától; felszólít az adósságkezelési tanácsadási és adósvédelmi szolgáltatások további javítására, valamint a pénzügyi tudatosság növelésére; úgy véli, hogy a 2021. június 2-i bizottsági közleményben említett nemteljesítő hitelek tekintetében az európai kkv-kat, munkavállalókat és háztartásokat kell támogatni; megjegyzi, hogy e tekintetben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz lehetőséget kínál a helyreállítás támogatására további beruházások és reformok révén; hangsúlyozza a szakpolitikai eszközök fontosságát annak kezelésében, hogy a számlák kifizetését illetően nehézségekkel küzdő, alacsony jövedelmű háztartások hogyan tudják megoldani a megélhetésüket és túlélni a világjárvány hatásait anélkül, hogy a szegénységi csapdába kerülnének;

A fenntarthatóságra, a társadalmi befogadásra és az emberek jóllétére vonatkozó 2022. évi európai irányítási keret

14. úgy véli, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek, az államadósságok szintjének magasra szökése, valamint a Stabilitási és Növekedési Paktum és az európai szemeszter folyamatának küszöbön álló reformja összefüggésében az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérése érdekében a szociális és fenntartható célokat kötelezővé tevő, fenntartható jólléti és társadalmi haladási paktum elfogadására irányuló parlamenti javaslat relevánsabbá vált, mint valaha; megjegyzi, hogy e tekintetben a fenntartható növekedésre, a foglalkoztatásra és a tisztességes munkára vonatkozó 8. fenntartható fejlődési cél a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó teljes ENSZ-menetrend mozgatórugójává vált;

15. úgy véli, hogy a fenntartható, intelligens és inkluzív növekedésnek biztosítania kell a fenntartható költségvetési politikát középtávon, és hogy az EU gazdasági és szociális politikáinak a hosszú távú fellendülés elérésére kell irányulnia, fenntarthatóbbá, inkluzívabbá, ellenállóbbá, valamint a zöld és digitális átállásra felkészültebbé téve gazdaságainkat és társadalmainkat; e tekintetben kiemeli, hogy a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv végrehajtása hozzá fog járulni valamennyi uniós szakpolitika szociális dimenziójának megerősítéséhez és az inkluzív fellendülés biztosításához;

16. hangsúlyozza, hogy a tagállamok közötti erősebb gazdasági és szociális irányítás, különösen az adószabályok konvergenciájának fokozása, a fellendülés előmozdító tényezője lehetne;

17. egyetért az európai vezetőkkel abban, hogy az EU gazdasági és szociális kormányzása tekintetében a legmagasabb politikai szinten rendszeresen értékelni kell a 2030-as kiemelt célok és a felfelé irányuló konvergencia terén elért eredményeket ([26]); úgy véli, hogy a kormányzás felülvizsgálatának folyamatába a munkaügyi és szociális minisztereket, valamint a gazdasági és pénzügyminisztereket is be kell vonni annak érdekében, hogy az európai szemeszter mechanizmusa keretében egyenlő értéket biztosítsunk a gazdasági, szociális és foglalkoztatási kérdéseknek; egyetért a Tanáccsal abban, hogy a szociális jogok európai pillérének végrehajtása megerősíti az Unió digitális, zöld és igazságos átállását és hozzájárul a felfelé irányuló társadalmi és gazdasági konvergencia eléréséhez, valamint a demográfiai kihívások kezeléséhez, továbbá hogy a szociális dimenzió, a szociális párbeszéd és a társadalmi partnerek aktív részvétele mindig is a magas versenyképességű szociális piacgazdaság középpontjában állt; úgy véli, hogy az európai szemeszter szakpolitikai koordinációs keretének részeként meg kell újítani a szociális eredménytáblát annak érdekében, hogy nyomon lehessen követni az e téren elért eredményeket, és hogy az eredménytáblát hozzá lehessen igazítani a világjárvány utáni helyzethez, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz folyamatához;

18. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió jövőjének szempontjából a politikai orientációnak és kormányzási megközelítésnek az embereket és jóllétüket kell a politika és döntéshozatal középpontjába helyeznie; kéri, hogy a Bizottság e célból terjesszen elő átfogó javaslatot, amely konkrét szociális, ökológiai és gazdasági célokat jelöl meg, amelyek tükrözik az EU vonatkozó nemzetközi és belső kötelezettségvállalásait, beleértve a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. december 17-i parlamenti állásfoglalásból ([27]), az ENSZ fenntartható fejlődési céljaiból, a Párizsi Megállapodásból, az európai klímarendeletnek a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2050-ig történő elérésére irányuló célkitűzéséből és a kapcsolódó köztes célokból, az Európai Unió Alapjogi Chartájából, valamint a szociális jogok európai pilléréből eredő kötelezettségvállalásait, továbbá az arra irányuló kötelezettségvállalást, hogy 2050-ig egy szegénység elleni uniós jogszabály révén felszámolja Európában a szegénységet;

([26]) https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/
([27]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0371.

2021. október 20., szerda

19. úgy véli, hogy utánkövetés szükséges a 2016-os „A szociális párbeszéd új kezdete” című nyilatkozat tekintetében és felül kell vizsgálni a szociális partnerek bevonásának módját az európai szemeszter irányításába, amely az eddigiekben nem volt megfelelő, ily módon megosztva a reform célkitűzéseit a munkavállalókkal és vállalkozásokkal, elősegítve ezáltal azok végrehajtását;

20. üdvözli az európai szociális partnerek azon közös javaslatát, amely a gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlat-politikai haladás mérését célzó, a GDP-t kiegészítő, az inkluzív és fenntartható növekedés szempontjait figyelembe vevő alternatív, jóléti mutatócsomag kialakítására irányul; úgy véli, hogy a szociális eredménytáblának további mutatókat is magában kell foglalnia, amelyek teljes mértékben tükrözik az egyenlőtlenségi trendeket és okokat; e folyamatban hangsúlyozza a társadalom legveszélyeztetettebb és leginkább marginalizált csoportjai érdekei figyelembevételének fontosságát; hangsúlyozza, hogy a szociális partnereket be kell vonni a helyreállítást célzó stratégiai intézkedések elindítására irányuló döntéshozatali folyamatba; úgy véli, hogy az e tekintetben hozott intézkedések nem sérthetik a szociális partnerek autonómiáját;

21. kiemeli a környezeti károsodás és a klímaváltozás társadalmi hatásai mérésének szükségességét; felszólít az egészséghez és az egészséges környezethez való jog uniós szintű védelmére, mivel ez a jog alapvető fontosságú a legtöbb egyéb alapvető jog – például az élelemhez, a lakhatáshoz és a munkához való jog – érvényesítéséhez, valamint az inkluzív átmenet megvalósításához;

A zöld, digitális és minőségi munkahelyek védelmétől azok létrehozásáig: az ambiciózus európai szociális menetrend szükségessége

22. nyomatékosan felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a szakszervezetek munkahelyi jelenlétét és érintkezésüket a munkavállalókkal, többek között a digitális munkavégzés esetében is; hangsúlyozza, hogy minden munkavállaló, közöttük a digitális gazdaságban dolgozók számára is garantálni kell a jogot a kollektív tárgyaláshoz és a kollektív fellépéshez;

23. egyetért az európai vezetőkkel abban, hogy a világjárvány miatt növekvő munkanélküliség és egyenlőtlenségek miatt fontos az erőforrásokat oda csoportosítani ahol azokra a leginkább szükség van a gazdaságok megerősítéséhez, és hogy a szakpolitikai erőfeszítéseket a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférésre kell összpontosítani az egyenlő lehetőségek biztosítása, a minőségi munkahelyek megteremtése és kialakítása, a vállalkozói készségek támogatása, a készségek fejlesztése és az átképzés, valamint a szegénység és a kirekesztés csökkentése érdekében; hangsúlyozza, hogy az Európa fellendülésének támogatásához rendelkezésre álló rendkívüli erőforrásokat ki kell használni;

24. hangsúlyozza a Covid19-válság európai munkaerőpiacra gyakorolt negatív hatását, és ebből adódóan a munkahelyek korábbinál súlyosabb mértékű megszűnését, különösen a stratégiai ágazatokban, valamint ehhez kapcsolódóan a szegénység növekedést és az életkörülmények fokozódó egyenlőtlenségeit, amelyek különösen érintik a fiatalokat, a nőket és az alacsony képzettségű, valamint a bizonytalan foglalkoztatás keretében dolgozó munkavállalókat;

25. tudomásul veszi, hogy az előrejelzések szerint 2022 végére valamennyi uniós tagállam eléri a válság előtti negyedéves kibocsátás szintjét; hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy a helyreállítás fenntartható legyen, alapvető fontosságú, hogy minőségi munkahelyeket hozzanak létre a közepes és alacsony képzettségű munkavállalók, és különösen a nők és a fiatalok számára is, Európa-szerte egyenlő eloszlással, a régiók közötti egyenlőtlenségek megelőzése érdekében, mivel bebizonyosodott, hogy ezek alapvető fontosságúak társadalmaink és gazdaságaink ellenálló képessége szempontjából; úgy véli, hogy a szociális partnerek kulcsfontosságú szerepet játszanak a munkaerőpiac fejlődésének előjelzésében és a gördülékeny átállás biztosításában a strukturális változások által érintett munkavállalók esetében; úgy gondolja, hogy a kollektív tárgyalási struktúrák minden szinten történő megerősítése alapvető fontosságú a minőségi és a fenntartható foglalkoztatás létrehozásához;

26. hangsúlyozza, hogy a színvonalas oktatás és a jól képzett munkaerő, valamint a kutatás és az innováció iránti elkötelezettség a fenntartható fellendülés és a társadalmi kohézió előfeltétele; rámutat arra, hogy a közepes és az alacsony képzettségű munkavállalók számára lehetőséget kell biztosítani az átképzésre és a továbbképzésre; ragaszkodik ahhoz, hogy a minőségi tanulószerződéses gyakorlati képzésbe történő fenntartható befektetés, a felnőttek egész életen át tartó tanulásban és a munkavállalók képzésében való részvétele prioritást kell, hogy élvezzen; rámutat arra, hogy az inkluzív gazdasági fellendüléshez tartós állami és magán beruházásokra lesz szükség ahhoz, hogy a munkanélküliek és az alacsony képzettségűek számára garantálni lehessen az arra irányuló képzéseket, hogy megszerezzék a képesítést és a karrierváltást biztosító, igazolt alapkészségeket, szakmai készségeket és kulcskompetenciákat; ezzel összefüggésben kiemeli az uniós oktatási programok megerősítésének, a képzésnek és az oktatásnak a társadalom és a gazdaság igényeihez való igazításának, a munkavállalók és a tanárok támogatásának, valamint a digitális, zöld és szociális infrastruktúrába történő beruházásoknak a fontosságát; hangsúlyozza, hogy a mindenkire vonatkozó uniós készségfejlesztési program végrehajtása döntő fontosságú a szakképzett munkaerő hiányának kezelése szempontjából; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést a megfizethető, hozzáférhető, inkluzív és magas színvonalú oktatásba és képzésbe való beruházás, a többek között a digitális és transzverzális készségeket érintő továbbképzési és átképzési intézkedések megerősítése,

valamint az egész életen át tartó tanulás előmozdítása érdekében, hogy felkészítsék a munkavállalókat a munkaerőpiacnak a zöld és digitális átállásból eredő jövőbeli igényeire; hangsúlyozza, hogy a szakképzések kölcsönös elismerése segíti majd a szakemberhiány és a strukturális munkaerőhiány leküzdését;

27. üdvözli az „egyenlő munkáért egyenlő bért”, illetve a férfiak és a nők „egyenlő értékű munkájáért egyenlő bért” elv alkalmazásának a bérek átláthatósága és a végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről szóló bizottsági javaslatot; üdvözli, hogy ez a javaslat kötelező érvényű átláthatósági eljárásokat vezet be; sürgeti ezen intézkedések gyors elfogadását a további nemi alapú egyenlőtlenségek megelőzése érdekében; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a nők körében támogassák a vállalkozói tevékenységet és könnyítsék meg számukra a finanszírozáshoz való hozzáférést; felhívja a tagállamokat, hogy sürgősen oldják fel a Tanácsban a nők vezetőtestületi tagságáról szóló irányelvre irányuló tárgyalások útjában álló akadályokat;

28. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítani kell az EU munkavállalói számára a törvény által vagy kollektív megállapodásokban rögzített megfelelő minimálbér nyújtotta védelmet, a nemzeti hagyományoknak és gyakorlatoknak megfelelően, biztosítva a megfelelő életszínvonalat a munkavégzés helyétől függetlenül; üdvözli a tekintetben a Bizottság azon irányelvre vonatkozó javaslatát, amely biztosítaná a megfelelő minimálbért az Unió területén, és amelynek célja a kollektív megállapodások hatályának kiterjesztése, a dolgozói szegénység leküzdése és a felfelé irányuló társadalmi konvergencia elősegítése;

29. szükségesnek tartja az állami foglalkoztatási szolgálatok pénzügyi és emberi erőforrásainak növelését; felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be hatékony teljesítménymenedzsment-mechanizmusokat az állami foglalkoztatási szolgálatok számára munkaerő-piaci programjaik hatásának értékelése és a fejlesztés eszközeinek feltárása érdekében; felkéri a tagállamokat, hogy az állami foglalkoztatási szolgálatokat olyan technológiai megoldásokkal szereljék fel, amelyek lehetővé teszik számukra az álláskeresők felvételének hatékonyabbá tételét, valamint készségeik jobb értékelését és megfeleltetését;

30. emlékezteti a tagállamokat, hogy az önálló életvitel, a minőségi szociális és munkavállalási szolgáltatások, a megfelelő szociális védelem és az erősebb szociális gazdaság elengedhetetlen a méltó életkörülmények biztosításához a fogyatékossággal élő valamennyi személy számára, a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló uniós stratégiában kiemelteknek megfelelően;

31. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alkalmazzanak külön rendszert a minőségi munkahelyek létrehozásának nyomon követésére valamennyi ágazatban, többek között az állami beruházások révén létrehozott munkahelyeket illetően is, amelynek tartalmaznia kell egy külön szakaszt a zöld és digitális munkahelyekről, figyelembe véve a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség szempontjait, továbbá hogy állapodjanak meg egy minőségi és zöldmunkahely-teremtési feltételrendszerről az uniós közfinanszírozáshoz hozzáférni kívánó vállalatok számára; felszólít az aktív támogatási intézkedések szoros nyomon követésére a minőségi munkahelyekről leginkább kiszorult személyek egyenlő munkaerőpiaci részvételének biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy az uniós közpénzekhez való hozzáférést a munkavállalói jogok és a kollektív szerződések tiszteletben tartásától kell függővé tenni;

32. kéri a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a szociális védelmi rendszerekhez való hozzáférés hiányának orvoslása céljából, különösen a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló, 2019. november 8-i tanácsi ajánlásnak megfelelően ([28]); ismételten üdvözli, hogy első lépésként elfogadták az említett ajánlást, valamint a Bizottság elkötelezte magát az európai szociális védelmi rendszerek megerősítése mellett, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy szükség van a szociális védelemhez való egyetemes hozzáférés megvalósítására, különösen a jelenlegi nehéz helyzetben; felkéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy uniós szabályozási keretrendszert a tisztességes munkakörülmények, jogok és a szociális védelemhez való hozzáférés megerősítésének és biztosításának céljából a platform-munkavállalók és a nem szokványos módon dolgozók számára;

33. felhívja a Bizottságot, hogy aktualizálja a tisztességes munkakörülményekre és a munkavállalók részvételének ösztönzésére természetüknél fogva nagyobb hangsúlyt fektető szövetkezetek és szociális vállalkozások létrehozására és fejlesztésére vonatkozó keretét;

34. hangsúlyozza, hogy ha az EU vezető szerepet akar betölteni a fenntartható és inkluzív globális fellendülésben, korszerűsíteni kell gazdaságainkat és minőségi munkahelyeket kell biztosítani a folyamatban, több millió jól fizető munkahelyet kell teremteni, többek között a közepes és alacsony képzettségű munkavállalók számára, biztosítva ugyanakkor a felfelé irányuló, társadalmi és gazdasági konvergenciát és az esélyegyenlőséget mindenki számára, hogy mindenki részt vehessen a közös európai projektben; kitart amellett, hogy több beruházásra van szükség a zöld, digitális és szociális infrastruktúrába, a közszolgáltatásokba, az oktatásba és a szociális szolgáltatásokba, valamint a kutatásba, az innovációba és a nulla szén-dioxid-kibocsátású technológiákba, figyelembe véve az európai gazdasági szerkezet

([28]) HL C 387., 2019.11.15., 1. o.

kulcsfontosságú szereplőinek számító mikrovállalkozások és kkv-k sajátos jellegét annak érdekében, hogy a lehető legjobban kiaknázzák innovációs potenciáljukat, javítva ugyanakkor a kkv-k állami és magánfinanszírozáshoz való hozzáférését, valamint biztosítva a fenntartható és növekedésbarát beruházásokat; felszólít az iparstratégia szociális és fenntartható dimenziójának megerősítésére, különös tekintettel a minőségi foglalkoztatásra és a stratégiai értékláncokra az EU-ban;

35. aggodalmát fejezi ki a Covid19-válság súlyos társadalmi hatásai és a foglalkoztatásra, különösen a fiatalok foglalkoztatására gyakorolt következményei miatt; felkéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsák minden fiatal európai számára az oktatáshoz, képzéshez és a munkaerőpiachoz való hozzáférést; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy kezeljék prioritásként az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelmet, nem utolsósorban a NextGenerationEU helyreállítási eszköz keretében, teljes mértékben használják ki az olyan pénzügyi eszközöket, mint az ifjúsági garancia és az olyan európai programokat, mint az Erasmus+, és hozzanak megfelelő intézkedéseket az ifjúsági munkanélküliség kezelésére és a fiatalok foglalkoztathatóságának javítására; kiemeli továbbá, hogy a Covid19-válság foglalkoztatási következményeire válaszul mozgósítani lehetne az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló új Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot; ezért arra kéri a tagállamokat, hogy haladéktalanul nyújtsanak be finanszírozási kérelmet a Bizottsághoz, hogy támogatni tudják a Covid19 következtében a munkájukat elvesztő európai munkavállalókat az átképzésükben, a továbbképzésükben és a munkaerőpiacra való visszailleszkedésükben;

36. hangsúlyozza az EU-n belüli munkaerő-mobilitás fontosságát, valamint azt, hogy a munkavállalók szabad mozgása hozzájárul az Unió gazdasági növekedéséhez és kohéziójához, továbbá munkalehetőségeket teremt; hangsúlyozza továbbá, hogy a munkaerő mobilitásának együtt kell járnia az egyenlő bánásmód elvén alapuló tisztességes közös szabályokkal; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó szabályok végrehajtását és érvényesítését; felhívja a Bizottságot, hogy elemezze az agyelszívást bizonyos régiókban és ágazatokban, és a tisztességes mobilitás biztosítása, valamint a jogok és jogosultságok hordozhatóságának megerősítése révén támogassa az utazó munkavállalókat; kéri a tagállamokat, hogy teljes mértékben kötelezzék el magukat a közszolgáltatások digitalizálása mellett a méltányos munkavállalói mobilitás előmozdítása érdekében, különösen ami a szociális biztonsági rendszerek koordinációját illeti; felkéri ezért a Bizottságot, hogy terjesszen elő ambiciózus javaslatot a digitális uniós társadalombiztosítási kártyára vonatkozóan;

37. hangsúlyozza, hogy a Covid19-válság rávilágított arra, hogy közös uniós megközelítést kell kidolgozni az egészségügyre, többek között a munkahelyi egészségre vonatkozóan; felszólít egy európai egészségügyi unió létrehozására, amelynek a szolidaritás, a stratégiai autonómia és az együttműködés elvén kell alapulnia, és biztosítania kell, hogy a közegészségügyi megfontolások álljanak a Szerződésekben rögzített valamennyi uniós politika és tevékenység létrehozásának és végrehajtásának középpontjában, ideértve az összes vonatkozó szakpolitikára vonatkozó rendszeres egészségügyi hatásvizsgálatokat is; üdvözli a „zéró munkahelyi halálozásra” vonatkozóan az Európai Unió új munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiai keretében megfogalmazott ambiciózus célkitűzést; hangsúlyozza, hogy a rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló irányelv ([29]) hatálya alá kell vonni a reprodukciót károsító anyagokat, és hogy az egészségügyi dolgozók jobb védelme érdekében fel kell venni a veszélyes gyógyszereket az irányelv I. mellékletébe;

38. emlékeztet arra, hogy a szociális jogok európai pillérének 15. elve szerint a nyugdíjas munkavállalóknak és önálló vállalkozóknak joguk van a megfelelő jövedelmet biztosító nyugdíjhoz, és hogy minden idős személynek joga van a méltóságteljes életet biztosító forrásokhoz;

Szinergiák a szemeszter és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek között

39. hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendeletben meghatározott szociális célkitűzésekhez hozzájáruló országspecifikus ajánlásokat figyelembe kell venni a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben, és hogy e tervek esetében az országspecifikus ajánlásokat úgy kell értelmezni, hogy azok hozzájáruljanak a rendelet gazdasági, szociális és területi célkitűzéseinek eléréséhez; kitart amellett, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveknek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelettel összhangban hozzá kell járulniuk az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak eléréséhez, a zöld megállapodásban meghatározott uniós növekedési stratégia végrehajtásához, valamint a szociális jogok európai pillére elveinek érvényesüléséhez; emlékeztet arra, hogy az európai szemeszter 2021. évi ciklusát ideiglenesen kiigazították annak érdekében, hogy lehetővé váljon a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz elindítása; kéri, hogy a Bizottság legyen ambiciózusabb a szociális dimenzió terén és biztosítsa az országspecifikus ajánlások és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet általános és konkrét célkitűzései közötti koherenciát;

([29]) HL L 158., 2004.4.30., 50. o.

40. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet szerint a „reformoknak és beruházásoknak minőségi és stabil munkahelyek létrehozásához, és a hátrányos helyzetű csoportok bevonásához és integrálásához kell vezetniük”;

41. hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet egyik célja a minőségi foglalkoztatás megteremtésének ösztönzése; hangsúlyozza, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt munkaügyi reformoknak hozzá kell járulniuk a minőségi foglalkoztatás javításához; felhívja a Bizottságot, hogy e konkrét kérdésben elemezze a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt munkaügyi reformokat; emlékeztet arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 152. cikke kimondja, hogy az Unió elismeri és támogatja a szociális partnerek uniós szintű szerepvállalását, és tiszteletben tartja önállóságukat; figyelmeztet arra, hogy a Bizottság semmilyen módon sem avatkozhat be a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek reformjai keretében folytatott nemzeti szociális párbeszéd folyamataiba;

42. felhívja a Bizottságot, hogy a európai szemeszter szociális eredménytáblájának szociális mutatóit – különösen a tisztességes munkához, a társadalmi igazságossághoz és az esélyegyenlőséghez, a szilárd szociális jóléti rendszerekhez és a méltányos mobilitáshoz kapcsolódó mutatókat – építse be a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz előrehaladásról szóló jelentéstételéhez, valamint a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek nyomon követéséhez és értékeléséhez használandó közös mutatókba, továbbá a szociális nyomon követés módszertanába, beleértve a gyermekgaranciát és az ifjúsági garanciát is; hangsúlyozza, hogy a Parlament alaposan meg fogja vizsgálni a Bizottság által ezzel kapcsolatban benyújtandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktust, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a szociális mutatók, az eredménytábla és a szociális módszertan összeegyeztethetők-e a célkitűzésekkel, valamint annak ellenőrzése érdekében, hogy szükség van-e kifogás emelésére;

43. kitart amellett, hogy a szociális párbeszéd szerepe kulcsfontosságú a hatékony reformok és beruházások biztosításában, különösen azokban az ágazatokban, amelyeket az átállás mélyrehatóan átalakít majd; hangsúlyozza, hogy az érdekelt feleknek, például a nemzeti parlamenteknek, a helyi és regionális hatóságoknak, a szociális partnereknek, a nem kormányzati szervezeteknek és a civil társadalomnak a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek elkészítésébe és végrehajtásába való megfelelő bevonása döntő fontosságú lesz a tervek sikere szempontjából;

44. rámutat arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet szerint a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek előkészítése és végrehajtása során általánosan érvényesíteni kell a nemek közötti egyenlőséget, valamint hogy a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos jelentéstétel és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése nem keverhető össze a társadalmi nyomon követéssel és a szociális beruházásokkal; úgy véli, hogy a nemek közötti egyenlőség saját módszert érdemel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében, és emlékeztet arra, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete megfelelő módszertant dolgozott ki; kiemeli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet értelmében a stabil ellátási infrastruktúrába történő beruházás szintén elengedhetetlen a nemek közötti egyenlőség, a nők gazdasági szerepvállalásának biztosítása, a reziliens társadalmak létrehozása, a túlnyomóan nőket foglalkoztató ágazatokra jellemző bizonytalan körülmények elleni küzdelem, a minőségi munkahelyek megteremtésének ösztönzése, a szegénység és a társadalmi kirekesztés megelőzése érdekében, és előmozdítja a GDP-t, mivel lehetővé teszi, hogy több nő végezzen fizetett munkát;

45. felszólít egy erős nemi dimenziót is magában foglaló európai gondozási stratégia létrehozására, amelynek holisztikus és egész életen át tartó megközelítést kell alkalmaznia a gondozás terén, ugyanakkor konkrét intézkedéseket és tevékenységeket határoz meg a hivatásos és nem hivatásos gondozók számára egyaránt, valamint a nem fizetett ápolási-gondozási munka tekintetében is; felhívja a tagállamokat, hogy vizsgálják meg és osszák meg egymással a speciális gondozási igényű társadalmi csoportok támogatására, valamint a gondozással töltött idő nyugdíjazásba történő beépítésére vonatkozó legjobb gyakorlataikat, szem előtt tartva a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenség csökkentésének célját; rámutat, hogy az Eurofound szerint a tartós ápolást-gondozást végző munkavállalók aránya az utóbbi évtizedben egyharmaddal nőtt, ami éles ellentétben áll az általuk kapott tartósan alacsony bérrel; felkéri a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy a gondozók tisztességes béreket kapjanak, mivel a tartós ápolás-gondozás és más szociális szolgáltatások terén a bérek jelenleg 21 %-kal az átlag alatt vannak ([30]); felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Európai Bizottság 2021. évi tartós ápolás-gondozási jelentése fényében olyan reformokat hajtsanak végre, amelyeknek „a mindenki számára elérhető és megfizethető, jó minőségű és fenntartható finanszírozás révén biztosított tartós ápolás-gondozás jelentette közös célkitűzésnek az elérésére kell irányulniuk”; felhív hatékony aktív munkaerőpiaci, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyt biztosító politikák alkalmazására a családi élet védelme érdekében, beleértve a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv ([31]) átültetését és végrehajtását, valamint a Tanács gondozásra vonatkozó ajánlásainak alkalmazását;

([30]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework
([31]) HL L 188., 2019.7.12., 79. o.

2021. október 20., szerda

46. hangsúlyozza, hogy az egészségügybe és a szociális ellátásba – többek között a munkavállalók bérébe, munkakörülményeibe és képzésébe – történő nagyobb mértékű beruházás elengedhetetlen a munkaerő-felvételnek és a munkahelyek megtartásának javításához, valamint a megfelelő személyzeti létszám és az igényekhez igazított szolgáltatások biztosításához; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben jelentős összegű beruházást fordítsanak az egészségügy javítására, beleértve a munkakörülményeket és a személyzeti létszámot, a képzési igények és a kulcsfontosságú szolgáltatások bővítésére, az alapellátás megszilárdítására, valamint a tartós ápolás-gondozás és más szociális közszolgáltatások támogatására; ragaszkodik ahhoz, hogy az egészségügyi és a szociális ágazat stressztesztjei során feltárt hiányosságokat kezelni kell a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek, a következő uniós egészségügyi program (EU4Health), valamint az ezen ágazatok finanszírozására irányuló országspecifikus ajánlások révén;

47. hangsúlyozza, hogy a megfizethető lakhatást érintő beruházási hiány évente 57 milliárd EUR; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő mértékű megfelelő és megfizethető szociális lakhatási lehetőséget a lakosság szükségleteinek fedezésére, és csökkentsék a lakásköltség-túlterheltségi arányt; felhívja a Bizottságot, hogy foglalja bele ezt a célkitűzést az országspecifikus ajánlásokba; e tekintetben felszólít a gazdaságirányítási keret reformjára annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a tagállamok számára a zöld és szociális – többek között a szociális, állami, megfizethető és energiahatékony lakhatás fejlesztésére és korszerűsítésére irányuló – közberuházásokat; hangsúlyozza, hogy a hajléktalanság a társadalmi kirekesztés egyik legszélsőségesebb formája; üdvözli a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjának elindítását, amelynek végső célja a hajléktalanság 2030-ig történő megszüntetése; felszólítja a tagállamokat, hogy fogadjanak el olyan, megfelelő nemzeti és uniós finanszírozással ellátott ambiciózus nemzeti stratégiákat, amelyek a „lakhatás mindenek előtt” elven alapulva elősegítik a hajléktalanság megelőzését, és biztosítják a megfelelő, biztonságos és megfizethető lakhatáshoz való hozzáférést; sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy átfogó szegénységellenes stratégiára;

48. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet előírja, hogy nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek előkészítése és végrehajtása során biztosítani kell az esélyegyenlőség mindenki számára történő általános érvényesítését, amit kellően indokolnak a több uniós tagállamban is növekvő egyenlőtlenségek; felhívja a Bizottságot, hogy fektessen különös hangsúlyt nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek e célból történő végrehajtásának a tagállamok megfelelő civil társadalmi szervezetei és esélyegyenlőségi szervei segítségével történő nyomon követésére;

49. kiemeli, hogy a digitális és zöld átállást társadalmi szempontból is értékelni kell annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a munkahelyek megszűnése, a munkaerőpiac megzavarása és a foglalkoztatás polarizálódása a középfokú képzettséget igénylő munkahelyek leépítése miatt, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a vállalatok digitalizációs és zöld átállási folyamatait ne használják fel ürügyként a munkaerő-megtakarítást célzó költségcsökkentési stratégiákhoz;

50. hangsúlyozza, hogy a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalás kulcsfontosságú eszköz a munkaadók és a szakszervezetek számára ahhoz, hogy tisztességes béreket és munkakörülményeket tudjanak kialakítani, valamint hogy ha a kollektív tárgyalás rendszere szilárd, az reziliensebbé teszi a tagállamokat gazdasági válságok idején;

51. követeli, hogy a szemeszter felügyelete foglalja magában a munkavállalók mobilitásának nyomon követését, és hogy jogaikat, különösen az idénymunkások jogait tartsák tiszteletben;

o

o o

52. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.